

**UCHWAŁA NR 323/LX/2023
RADY GMINY IRZĄDZE**

z dnia 28 grudnia 2023 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 40 z późn.zm.) w związku z art. 4¹ ust. 1, ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 2151) oraz art.10 ust.1, ust. 2, ust. 2a i ust. 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 1939 z późn. zm.)

uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Irządze.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy
Irządze

Agata Cyganek

Załącznik do uchwały Nr 323/LX/2023

Rady Gminy Irządze

z dnia 28 grudnia 2023 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok

Celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, używania substancji psychoaktywnych oraz uzależnienia od nikotyny, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców naszej Gminy oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych i edukacyjnych. W roku 2024 cele i zadania Programu będą kontynuacją działań podjętych w latach poprzednich.

Gmina Irządze liczy 2532 mieszkańców zamieszkałych w 11 sołectwach. Obecnie na terenie Gminy funkcjonuje 8 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym :

6 punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 2 punkty prowadzące sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży (tj. restauracje, bary).

Alkohol powyżej 18 % zawartości alkoholu sprzedawany jest w 7 punktach sprzedaży.

Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada 317 mieszkańców. Problem alkoholowy w naszej gminie, tak jak i w wielu gminach w Polsce istnieje.

Osoby nadużywające alkoholu to w większości osoby samotne, bez pracy, ale są też osoby, które posiadają rodziny. Największy problem jest w tym, że osoby mające problemy alkoholowe nie chcą się do tego przyznać i podjąć leczenie. Rodziny, w których istnieje problem z osobami nadużywającymi alkoholu nie chcą ujawnić, kto nadużywa alkoholu i zgłosić ten fakt do Komisji w celu podjęcia działań profilaktycznych czy skierowania na leczenie. Coraz częściej alkohol pije młodzież za przyzwoleniem dorosłych, nawet rodziców. Zajęcia prowadzone z młodzieżą na temat używania środków odurzających, przemocy w rodzinie prowadzone w postaci wykładu, sondażu, diagnozującego obszary zachowań ryzykownych: palenie papierosów, picie alkoholu, używanie narkotyków prowadzone jest w szkole podstawowej na terenie gminy w ciągu całego roku.

W ramach profilaktyki dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie i wsparcia trzeźwiejących alkoholików działa Punkt konsultacyjny w Irządzach. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 2151) nakłada na gminę obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Po analizie dotychczasowych działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uznano, iż należy kontynuować następujące główne kierunki działań przyjęte w programie:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej

i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

4. Wspomaganie działalności instytucji stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Na realizację programu przeznaczenia się kwotę **28 520,00 zł.**

Zadania do realizacji i sposób ich wykonania w 2024 roku

1. W zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Lp.	Główne kierunki działania	Forma realizacji	Odpowiedzialni za realizację
1	2	3	4
I	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	<p>1.Diagnoza zagrożeń zdrowotnych związanych z uzależnieniem od alkoholu.</p> <p>2.Udzielanie pomocy osobom z problemem alkoholowym w Punkcie Konsultacyjnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie i informowanie o możliwości podjęcia leczenia - rozpoznanie zjawiska przemocy domowej w rodzinie i udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy. - wyposażenie Punktu w broszury, ulotki, czasopisma, sprzęt itp. 	Lekarze Ośrodka Zdrowia, Dyrektor GOPS, Dyrektor Szkoły Podstawowej w Irządzech, osoba zatrudniona w punkcie Konsultacyjnym Wójt Gminy
II	Udzielanie rodzinom , w których wystąpiły problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	<p>1. Współdziałanie Komisji z Policją oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w sprawach przemocy domowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzanie wywiadów środowiskowych <p>2. Udostępnienie bezpłatnych porad prawnych w Punkcie Konsultacyjnym dla rodzin z problemem alkoholowym i ofiarom przemocy w rodzinie.</p> <p>3.Prowadzenie rozmów motywacyjno - interwencyjnych zmierzających do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.</p> <p>4. Zaciągnięcie opinii biegłych w sprawach o stwierdzenie uzależnienia od alkoholu.</p> <p>5. Kierowanie wniosków do Sądu Rodzinnego o zastosowanie obowiązku podjęcia leczenia z uzależnienia.</p>	Przewodniczący Komisji, osoba zatrudniona w punkcie Konsultacyjnym

III	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności, informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałanie narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych .</p>	<p>1.Realizacja programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży ze szkoły oraz dla rodziców i nauczycieli: Dla dzieci i młodzieży: 1) Zakup, organizowanie i realizowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkole podstawowej (wybór z ofert), zakup przedstawień teatralnych, organizacja konkursów tematycznych jako uzupełnienie programów (zakup nagród za udział w konkursach) 2) Organizacja wycieczek, festynów. 3) Organizowanie spotkań z psychologiem w szkole na temat szkodliwości spożywania napojów alkoholowych i zażywania narkotyków, przemocy wśród dzieci i młodzieży</p> <p>Dla nauczycieli: 1) Program przeciwdziałania niepożądanym zachowaniom w szkole; 2) Procedura „niebieskiej karty” w praktyce szkolnej</p> <p>Dla rodziców: 1) Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców - wywiadówki profilaktyczne. 2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży, poprzez organizowanie młodzieżowych happeningów promujących zdrowy styl życia, współpraca i współfinansowanie działań podejmowanych w tym zakresie w szkole, przez stowarzyszenia i świetlicę socjoterapeutyczną. 1) Konkursy, spektakle profilaktyczne, imprezy rozrywkowe; 2) Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży z terenu gminy: - opłacenie osób prowadzących zajęcia sportowe, - organizowanie rozgrywek i turniejów sportowych - zakup niezbędnego sprzętu - zakup nagród - transport uczestników zajęć pozalekcyjnych i zorganizowanych grup dzieci szkolnych z terenu gminy na zajęcia wyjazdowe z zakresu profilaktyki. 3) dofinansowanie żywienia w świetlicach socjoterapeutycznych dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych; 4) zorganizowanie wypoczynku letniego oraz</p>	<p>Dyrektor Szkoły Podstawowej w Irządach,</p> <p>Przewodniczący Komisji, osoba zatrudniona w punkcie Konsultacyjnym</p>
-----	--	---	--

		<p>ferii zimowych z elementami profilaktyki alkoholowej dla dzieci z rodzin, w których występują problemy alkoholowe;</p> <p>3. Prenumerata czasopism o tematyce przeciw alkoholowej z uwzględnieniem egzemplarzy dla szkół, punktu konsultacyjnego;</p> <p>4. Udział w kampaniach ogólnopolskich, wojewódzkich itp.;</p> <p>5. Prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką przeciw alkoholową;</p> <p>6. Zakup materiałów edukacyjnych oraz dystrybucja wśród określonych grup adresatów;</p> <p>7. Organizacja konferencji, porad, szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie pomocy dzieciom, młodzieży, rodzicom i osobom z problemem alkoholowym;</p> <p>8. Inicjowanie działań na rzecz współpracy służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w miejscach publicznych.</p>	
IV	<p>Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych.</p>	<p>1.Posiedzenia Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wynagrodzenia dla członków komisji. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynagradzani są według następujących zasad:</p> <p>1)za udział w posiedzeniu Komisji- 100,00 zł (potwierdzone listą obecności)</p> <p>2)za dyżur Przewodniczącego Komisji – 100,00 zł za 1 dyżur (potwierdzone listą obecności)</p> <p>2.Kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sfinansowanie zleceń przeprowadzenia badań i wydania opinii biegłych, psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, - opłaty sądowe. <p>3. współudział w finansowaniu działań terapeutyczno-edukacyjnych w placówkach leczenia odwykowego, aresztach, izbach wytrzeźwień itp. w których przyjmowani są mieszkańcy gminy;</p> <p>4. delegacje- zwrot kosztów przejazdu uczestnikom szkoleń zawartych w niniejszym</p>	<p>Przewodniczący Komisji, Dyrektor GOPS, osoba zatrudniona w punkcie Konsultacyjnym</p>

		<p>programie;</p> <p>5. promowanie i popieranie działań prowadzonych przez służby i instytucje w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez informacje w lokalnych mediach i stronach internetowych gminy;</p> <p>6. współpraca ze środowiskiem kościelnym w zakresie promowania postaw trzeźwościowych oraz działań profilaktyczno-edukacyjnych;</p> <p>7. wspólne organizowanie pikników i spotkań promujących zdrowy i trzeźwy styl życia oraz tematyki dotyczącej szkodliwości spożywania alkoholu w czasie ciąży;</p> <p>8. współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Irządzach w zakresie sporządzania wywiadów środowiskowych dla potrzeb Gminnej Komisji rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p>	
V	<p>Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.</p>	<p>1. Podjęcie działań interwencyjnych wobec firm prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych z naruszeniem art. 13¹ ustawy oraz naruszających zakazy określone w art. 15 ustawy.</p> <p>2. Kontrola punktów sprzedaży.</p> <p>3. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.</p>	<p>Przewodniczący Komisji, osoba zatrudniona w punkcie Konsultacyjnym</p>
VI	<p>Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.</p>	<p>1. Gromadzenie informacji nt. zatrudnienia socjalnego.</p> <p>2. Projekt potrzeb i kalkulacja kosztów.</p> <p>3. Realizacja programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych osób z problemem alkoholowym, które ukończyły program terapeutyczny.</p>	

2. W zakresie przeciwdziałania narkomanii:

- 1) Na realizację programu przeznaczona jest kwota **1 080,00 zł**.
- 2) Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii będą realizowane przez Pełnomocnika Wójta Gminy Irządze ds. przeciwdziałania alkoholizmowi, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Irządzech, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Szkołę Podstawową im. Jana Ledwocha w Irządzech.

Lp.	Cel do osiągnięcia	Metody do realizacji
1.	<p>Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniami.</p>	<p>1. Identyfikacja, stałe uaktualnianie i upowszechnienie danych na temat rekomendowanych programów profilaktycznych oraz placówek prowadzących działalność profilaktyczną obejmującą problematykę narkomanii.</p> <p>2. Uwzględnienie problematyki narkomanii w lokalnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, w szczególności w części dotyczącej diagnozy oraz planowanych działań zapobiegawczych.</p> <p>3. Rozpowszechnianie i propagowanie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu narkomanii dla poszczególnych grup odbiorców.</p> <p>4. Wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie</p>

		<p>pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom poprzez szkolenia, zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji itp.</p> <p>5. Organizowanie oraz udział w kampaniach edukacyjnych o zasięgu krajowym, wojewódzkim i lokalnym.</p>
2.	<p>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.</p>	<p>1. Udzielanie pomocy w punkcie konsultacyjnym osobom i rodzinom, u których wystąpił problem narkomanii poprzez informowanie o możliwościach korzystania z pomocy psychologicznej i prawnej.</p> <p>2. Stworzenie atrakcyjnych alternatyw zaangażowania dzieci i młodzieży w działalność społeczną, sportową i artystyczną.</p>
3.	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych dla uczniów a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.</p>	<p>1. Prowadzenie ankiet, sondaży w szkole na terenie gminy Irządze celem oceny stanu zagrożenia problemami narkomanii.</p> <p>2. Rozpowszechnianie i propagowanie materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu narkomanii dla poszczególnych grup odbiorców</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkoła, ośrodek zdrowia - w bibliotece - podczas organizowanych przez OSP zawodów sportowych oraz imprez na terenie gminy. <p>3. Przeprowadzenie i sfinansowanie na terenie szkoły, świetlic, programów profilaktycznych, spektakli teatralnych dla dzieci, młodzieży i rodziców.</p> <p>Dla nauczycieli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Program z zakresu przeciwdziałania narkomanii <p>Dla rodziców:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wspomaganie rodziców w sytuacjach kryzysowych 2. program wzmacniania rodzin <p>Dla dzieci i młodzieży:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. program dla młodzieży (wybór ofert) 2. program dla młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi (wybór ofert) 3. program z zakresu przeciwdziałania narkomanii (wybór ofert) 4. gry i zabawy rozwojowe, konkursy, wycieczki, obozy.
4.	<p>Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. wspieranie szkoły i innych placówek w rozwijaniu działań profilaktycznych w szczególności obejmujących diagnozę problemu narkomanii i realizację programów profilaktycznych; 2. wspieranie pozaszkolnych programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem oraz ich rodziców; 3. upowszechnienie materiałów informacyjno – edukacyjnych dla animatorów działań profilaktycznych; 4. wymiana informacji i doświadczeń z instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie problemom narkomanii; 5. sfinansowanie szkoleń dla pełnomocnika, prac punktu konsultacyjnego, członków komisji oraz innych przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami uzależnionymi. 6. zwrot kosztów przejazdów uczestnikom szkoleń.
5.	<p>Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzicom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ścisłe współdziałanie instytucji i organizacji społecznych (szkoła, policja, kurator, sąd). 2. Stałe monitorowanie problemów związanych z narkomanią. 3. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym.

3. Ogólna kwota na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Irządze zabezpieczona w budżecie gminy – **29 600,00 zł.**